

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณภาพชีวิตที่ดีเริ่มตั้งแต่วัยทารก ทารกที่มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจย่อมส่งผลให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพด้วย แต่ในปัจจุบันพบว่าอัตราการป่วยในเด็กต่ำกว่า 5 ปี มีอัตราสูงจากการขาดสารอาหาร โรคติดเชื้อทางเดินอาหารและโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ นมแม่จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญ ทั้งนี้เพราะนมแม่มีสารอาหารครบถ้วน มีภูมิคุ้มกันโรค ซึ่งสามารถป้องกันการติดเชื้อได้ด้วย นอกจากนี้เด็กที่กินนมแม่ยังได้รับความอบอุ่น มีผลต่อการพัฒนาจิตใจ แม้ว่านมแม่จะมีประโยชน์มากมาย แต่อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก็ยังคงลดลง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับหลายอย่าง ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก บุคลากรทางสาธารณสุขปัจจุบันครอบครัวไทยได้เปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น พ่อไม่ได้มีบทบาทเป็นผู้ให้กำเนิดและเป็นผู้นำทางครอบครัวเท่านั้น แต่ยังต้องมีบทบาทในครอบครัวโดยเฉพาะการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หากพ่อมีความตั้งใจที่จะให้ลูกได้กินนมแม่แล้ว ย่อมมีพฤติกรรมให้การสนับสนุนโดยการช่วยเหลือ ให้กำลังใจ เป็นที่ปรึกษาแก่แม่ ซึ่งจะทำให้มารดาประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นวิธีที่ประเสริฐที่สุดในการเลี้ยงดูลูก เพราะนอกจากเด็กจะได้สารอาหารครบถ้วนเพียงพอแล้ว ยังได้อาหารทางจิตใจ คือ ความอบอุ่นจากแม่ ซึ่งจะทำให้การเจริญเติบโตทางร่างกายของเด็กประสานกลมกลืนไปกับการพัฒนาจิตใจ เป็นรากฐานสำหรับการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีร่างกายแข็งแรง สมองดี สุขภาพจิตสมบูรณ์ นอกจากนี้นมแม่ยังให้ภูมิคุ้มกันโรคซึ่งจะช่วยป้องกันให้เด็กติดโรคน้อยลง ทำให้การเจริญเติบโตของเด็กไม่หยุดชะงัก เพราะการเจ็บป่วยและที่สำคัญไม่น้อยก็คือนมแม่ยังมีปัจจัยควบคุมการเจริญเติบโตบางอวัยวะให้เจริญเติบโตโดยรวดเร็วและสมบูรณ์ ปัจจัยดังกล่าวจึงมีเฉพาะในน้ำแม่เท่านั้น เด็กที่กินนมแม่มีโอกาสเกิดโรคมุมิแพ้ได้น้อยและมีการเสี่ยงต่อโรคหัวใจ เนื่องจากไขมันกรดไขมันโอเลอิกในวัยผู้ใหญ่ลดลง (วีระพงษ์ จัตรานนท์, 2531, หน้า 33)

แม้ว่าประโยชน์ของนมแม่จะมีอย่างมากมาย แต่อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก็ลดลง เช่น ในสหรัฐอเมริกาเมื่อปี ค.ศ.1984 พบมารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร้อยละ 63 ขณะอยู่โรงพยาบาล ต่อมาในปี ค.ศ.1987 ลดลงเหลือร้อยละ 57 และในปี ค.ศ.1989 เหลือร้อยละ 52 และในกรุงลอนดอนเมื่อ ค.ศ.1988 พบว่ามีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ใน ระยะแรกร้อยละ 80 และหลังจากนั้น

6 เดือน จะลดลงร้อยละ 46 (World Health Organization Geneva, 1993, pp.13-14) ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรพีญ ชูประภววรรณ (2543, หน้า 99) ที่กล่าวว่า พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในปี พ.ศ.2541 เด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 0-4 ปี มีจำนวน 5.3 ล้านคน โดยได้รับนมแม่อย่างเดียว ร้อยละ 40.20 นมแม่ ผสมกับนมชนิดอื่น ๆ ร้อยละ 49.50 และที่เหลือไม่ได้รับนมแม่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการ เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวในสัดส่วนสูงที่สุดต่ำสุดในกรุงเทพมหานคร เด็กที่อาศัยนอกเขต เทศบาลโดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการได้รับนมมารดาอย่างเดียวยุคสูงสุด และ ในภาคเหนือเด็กได้รับนมแม่อย่างเดียว ร้อยละ 39.8 นมแม่ผสมกับนมอื่น ๆ ร้อยละ 50.10 จาก อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ดังกล่าว กองอนามัยครอบครัว กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับองค์การ ยูนิเซฟ (2536, หน้า 2-3) จึงได้กำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กในเรื่องการส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ ดังนี้ (1) แม่ทุกคนสามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้อย่างเดียว อย่างน้อย 4 เดือน และสามารถ ให้นมแม่ต่อควบคู่กับอาหารที่เหมาะสมตามวัยจนล่วงเข้าขวบปีที่สอง (2) โรงพยาบาลทุกแห่ง เป็นโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่-ลูก (Baby Friendly Hospital) (3) งดการบริจาคและการ จำหน่ายนมผงสำหรับทารกในโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง

การที่จะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นั้น มีปัจจัยหลายประการที่ต้อง พิจารณา ดังที่ พิมลจันทร สัตยาวิพิงศ์ (2540, หน้า 11-16) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริม การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ มีดังนี้ (1) ปัจจัยเกี่ยวกับแม่ ตัวแม่เองต้องมีความพร้อมทางร่างกาย ไม่มี ปัญหาผิดปกติที่หวั่นจนไม่สามารถให้ลูกดูดนมตนเองได้ ไม่มีความเครียดจนส่งผลให้น้ำนม หลังน้อย ได้รับการตรวจเต้านมและรับทราบเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างถูกต้องตั้งแต่ระยะ ตั้งครรภ์ (2) ปัจจัยเกี่ยวกับลูก ลูกต้องมีความสมบูรณ์แข็งแรงพอที่จะดูดนมแม่ได้ด้วยตนเอง และ ไม่มีความผิดปกติที่มีผลต่อการดูดนมแม่ เช่น น้ำหนักน้อย อาจไม่แข็งแรงพอจะดูดนมจากเต้านม แม่โดยตรง ทำให้แม่บางรายอาจไม่สะดวกในการบีบน้ำนม (Manual expression) ให้ลูกกินได้ ทุกมือ แม่เกิดความวิตกกังวลตามมา มีผลต่อการหลั่งน้ำนม (3) ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรทาง การแพทย์ที่เกี่ยวข้อง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จะประสบความสำเร็จได้นั้น บุคลากรทางการแพทย์ เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่ง เพราะจะเป็นผู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติของแม่ได้ และเป็นผู้ที่ สามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับแม่และลูกได้ อย่างไรก็ตามบุคลากรทางการแพทย์สามารถ ส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อบุคลากรทางการแพทย์ ต้องมีทัศนคติที่ดีในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เห็นความสำคัญและพร้อมจะส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่ พร้อมทั้งมีความรู้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถให้กำลังใจแม่และ ญาติในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเต็มที่ (4) ปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่สำคัญคือญาติหรือสามี

และภาวะเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวก็มีส่วนสำคัญมากเพราะตัวแม่หลังคลอด ถ้าไม่ต้องทำงานนอกบ้านหรือสามารถลาคลอด 3 เดือน โดยได้รับสวัสดิการจากหน่วยงานตามควรก็จะมีความพร้อมในการให้นมลูกได้อย่างเต็มที่ ส่วนสามีมีส่วนสำคัญมากในการส่งเสริมสนับสนุนให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ประสบผลสำเร็จ ฉะนั้นสามีควรได้รับความรู้เรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีและพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือ แบ่งเบาภาระแม่และให้กำลังใจแม่ ในการเลี้ยงลูกด้วยนมตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา คำดี (2537, หน้า จ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ของแม่ที่ทำงานนอกบ้าน สรุปได้ว่าปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้แม่ที่ทำงานนอกบ้านได้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้แก่ ความตั้งใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คำแนะนำและการช่วยเหลือของบุคลากรทางสาธารณสุข ความรู้สึกผูกพันกับบุตร และการเห็นคุณค่าของน้ำนมแม่ การเอาอย่างพี่น้องหรือเพื่อนบ้านในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ต่อมา วรวรรณ แพทย์หลักฟ้า และคณะ (2542, หน้า 26-36) พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ได้แก่ นโยบายของโรงพยาบาล คำแนะนำและบริการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ในขณะตั้งครรภ์ ระยะเวลาคลอด ระยะหลังคลอด ร่วมกับประสบการณ์การรับรู้ของนมแม่ ความตั้งใจและแรงสนับสนุนภายในครอบครัว

ปัจจุบันลักษณะของครอบครัวไทยได้เปลี่ยนจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปทำให้หญิงต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น ทำให้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทในครอบครัว สามีจะเข้ามาช่วยเหลือทำงานบ้าน การดูแลเอาใจใส่และเห็นใจแก่ภรรยาในการเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะในภาวะที่ลูกยังอยู่ในวัยทารก สามีจะเป็นบุคคลสำคัญในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดยให้กำลังใจแม่ขณะให้นมลูกจะทำให้แม่มีความมั่นใจและอบอุ่นหรือผูกพันกับลูก ช่วยประคองลูก ซึ่งจะทำให้เกิดความผูกพันระหว่างพ่อแม่ลูกได้แน่นแฟ้น แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ Fein (อ้างใน นันทิญา ทองชัย, 2540, หน้า 15) ที่กล่าวว่า บทบาทบิดาเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตะวันตกในปี ค.ศ.1960 เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะของครอบครัวจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีขนาดเล็กลง การพัฒนาอุตสาหกรรมทำให้สังคมต้องการแรงงานจากเพศหญิงมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดให้สมาชิกในครอบครัวต่างก็ออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว นอกจากนี้ ชวพรพรรณ สอนงาย (อ้างใน นันทิญา ทองชัย, 2540, หน้า 16) ยังได้กล่าวว่า บิดามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็ก โดยบิดาจะเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงในการเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เช่นเดียวกับ Gary L. Freed, et al. (1992. P.224) พบว่าคู่สมรสที่ตั้งครรภ์ 268 คู่ มีพ่อจำนวนมากที่มีทัศนคติไม่ต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จะทำให้แม่ต้องเลี้ยงลูกด้วยนมผสม ในทางกลับกันพ่อที่จะวางแผนให้คู่สมรสเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จะมีทัศนคติที่ดีต่อการ

เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ส่วน Heidi Littman (1994, p.216) กล่าวว่า การที่พ่อเห็นด้วยที่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จะทำให้แม่มีความตั้งใจที่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และระดับการศึกษาของพ่อก็มี ความสัมพันธ์กับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยพ่อที่มีการศึกษามากกว่า 12 ปีขึ้นไปจะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มากกว่าพ่อที่มีการศึกษาน้อยกว่า 12 ปี ทำนองเดียวกันกับ Naomi Bromberg Bar-yam (1997, p.45) กล่าวว่า พ่อเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจที่จะเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะแรกของการ ตั้งครรภ์

โรงพยาบาลแม่และเด็กเชียงใหม่เป็นโรงพยาบาล 1 ใน 5 แรกของประเทศไทยที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่ลูก ในปี พ.ศ.2535 องค์การยูนิเซฟได้ดำเนินนโยบาย ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มาโดยตลอด โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนจะได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และมีทีมอาสาสมัครเพื่อให้คำปรึกษาในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตลอด 24 ชั่วโมง ในส่วนของบิดาและมารดาจะได้รับการสอนสุขศึกษาเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 3 ครั้ง ในขณะตั้งครรภ์ สำหรับเด็กที่คลอดในโรงพยาบาลแม่และเด็กทุกคนจะได้รับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อีกทั้งยังมีคลินิกนมแม่สำหรับให้คำปรึกษาและให้การช่วยเหลือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไว้บริการ แต่สถิติการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เมื่ออายุ 4 เดือนและมารับการบริการ วัคซีนที่โรงพยาบาลกลับลดลงร้อยละ 52.60, 59.80, 66.00 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2541-2543 ตามลำดับ ในฐานะผู้วิจัยปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแม่และเด็กเชียงใหม่ ได้ตระหนักถึงแนวนโยบายการ ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตลอดจนคุณประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จึงมีความสนใจ จะศึกษาความตั้งใจของบิดาที่มีส่วนสนับสนุนมารดาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยใช้กรอบ แนวคิดทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Resoned Action) ของ Fishbien & Ajzen (1980) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์นั้น สามารถศึกษาได้จากพฤติกรรมโดยตรง และศึกษาได้ จากพฤติกรรมทางอ้อมและการศึกษาพฤติกรรมทางอ้อมนั้น สามารถศึกษาได้จากความตั้งใจ (Intention) ที่จะปฏิบัติหรือกระทำพฤติกรรมนั้นแทนได้ ทั้งนี้เนื่องจากความตั้งใจที่จะกระทำ (Behavior Intention) มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับพฤติกรรมที่แสดงออกมาก (Overt Behavior) ดังนั้นการที่จะทราบถึงพฤติกรรมเราจึงทราบจากการศึกษาความตั้งใจจะกระทำพฤติกรรมได้ โดยทฤษฎีดังกล่าวมีความเชื่อพื้นฐานว่า พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลล้วนกระทำไปอย่างมีเหตุผล โดยพฤติกรรมอันสมัครใจนี้กระทำขึ้นโดยพิจารณาข้อมูลที่มีอยู่ประกอบ จึงได้เสนอว่าความตั้งใจ ของบุคคลต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งนั้นน่าจะเป็นตัวกำหนดที่เกิดขึ้นก่อนการกระทำ (Action) กล่าวคือ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สอดคล้องกับความตั้งใจที่มีอยู่ และตามกรอบแนวคิดของ House (1981, อ้างใน วรรณญา นุนินทร์, 2541, หน้า 36) ที่กล่าวว่า แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบด้วย การสนับสนุนทางด้าน

อารมณ์ ซึ่งเกิดจากความใกล้ชิดผูกพัน ความรักห่วงใย ความไว้วางใจ การสนับสนุนด้านความคิดการตัดสินใจ ซึ่งเกิดจากการยอมรับนับถือ และเห็นถึงควมมีคุณค่า และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คำแนะนำ ข้อมูล วัตถุสิ่งของหรือบริการต่าง ๆ ตลอดจนการให้ข้อมูลย้อนกลับ และข้อมูลเพื่อการเรียนรู้และการประเมินตนเอง ฉะนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการศึกษาความตั้งใจ และแรงสนับสนุนของบิดาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ซึ่งผลการศึกษาจะทำให้ทราบว่าบิดามีความตั้งใจ และมีพฤติกรรมที่จะสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมบทบาทบิดาในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นผลให้อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่วานานขึ้น ส่งผลให้เด็กมีสุขภาพที่แข็งแรง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความตั้งใจของบิดาต่อการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
2. เพื่อศึกษาการสนับสนุนของบิดาต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการให้การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ความคาดหวังของสังคมในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การสนับสนุนของบิดากับความตั้งใจในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงความตั้งใจของบิดาต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
2. เป็นแนวทางในการให้สุขศึกษาให้แก่บิดาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
3. เป็นการเตรียมบทบาทบิดาในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
4. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บิดาของทารกที่คลอดในโรงพยาบาลแม่และเด็กในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 301 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 129 คน โดยกลุ่มตัวอย่างต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นสามีและภรรยาที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน
2. อ่านออก เขียนได้
3. ภรรยาไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ที่ห้ามการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

เนื้อหา

การสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านเครื่องมือ
สิ่งของ การเงิน
ความตั้งใจของบิดาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยอาศัยกรอบทฤษฎีการกระทำด้วย
เหตุผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

บิดา หมายถึง บิดาของทารกที่คลอดในโรงพยาบาลแม่และเด็กในช่วงเดือนกรกฎาคม-
สิงหาคม พ.ศ. 2544

ความตั้งใจในการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หมายถึง การแสดงเจตนาของบิดาที่จะ
สนับสนุนให้มารดาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

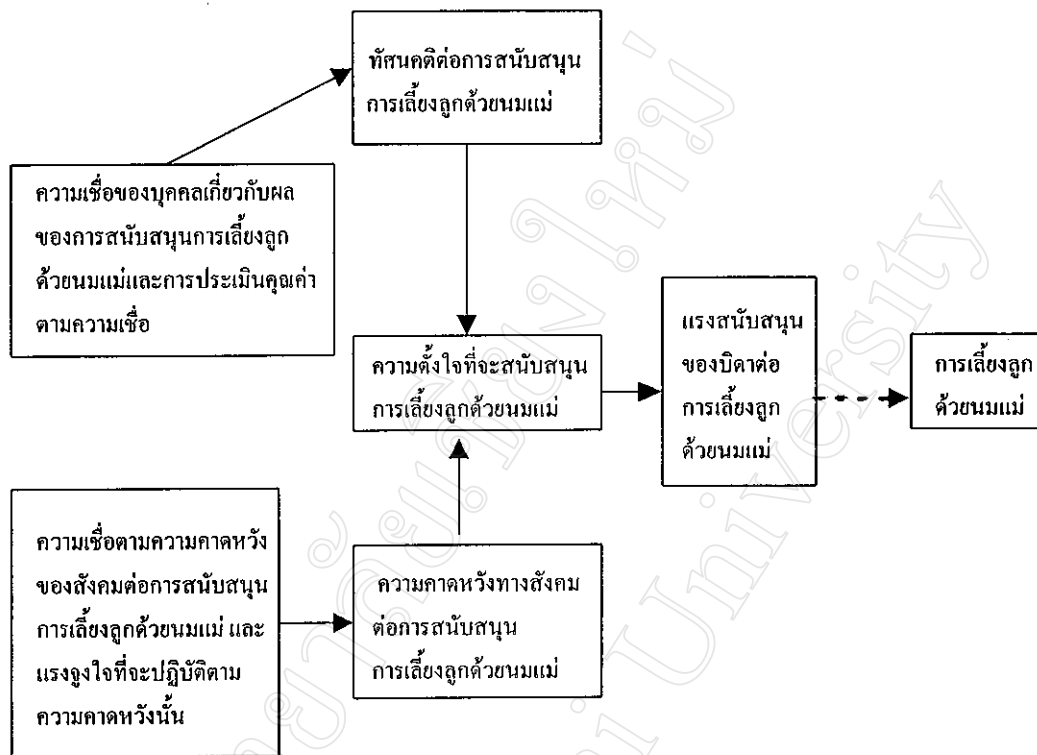
ทัศนคติต่อการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกของบิดาที่มี
ต่อการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ซึ่งวัดได้จากผลรวมของผลคูณของคะแนนความเชื่อ
เกี่ยวกับผลของการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กับคะแนนการประเมินค่าความเชื่อเกี่ยวกับผล
ของการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ความคาดหวังของสังคมเกี่ยวกับการสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หมายถึง การ
ประเมินของบุคคลว่าตนจะทำตามความต้องการของกลุ่มสังคมได้เพียงใด เกี่ยวกับการสนับสนุน
การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ซึ่งวัดได้จากผลรวมของผลคูณของคะแนนความเชื่อตามความคาดหวังของ
สังคมกับคะแนนความเป็นไปได้ที่จะปฏิบัติตามความคาดหวังนั้น

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมการดูแลเอาใจใส่ของบิดาที่มีต่อมารดาในด้าน
การให้ความรัก ความเอาใจใส่ การเป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ ในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และการ
ช่วยแบ่งเบาภาระงานด้านครอบครัว

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในช่วงที่จังหวัดเชียงใหม่มีนโยบายการใช้บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า
30 บาท รักษาทุกโรค ทำให้ประชากรที่มาใช้บริการลดลง ประกอบกับผู้ใช้บริการบางส่วนเป็น
แรงงานต่างชาติด ชาวไทยภูเขา ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลน้อยลง

แผนภูมิ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย